

få fat i dem, hvis man kan konstatere, at dokumentet allerede flourer i uautoriserede kredse, men først på det tidspunkt kan det lade sig gøre at få Rigsarkivet til at udlevere de ting, der måtte være.

Det er dér, jeg ser et behov for, at man fra regeringens side siger: Lad os få fuldstændig åbenhed omkring de her ting.

Det kan godt være, der er et problem, hvis der er en eksisterende retssag, som stadig væk flourer – vi har Søren Kam-sagen – men der er jo mange andre sager, f.eks. omkring krigsforbrydere, fra besættelsestiden, som er nogle af de største, vi har haft i danmarkshistorien, hvor man ikke har kunnet få fuld adgang. Vi har haft en historie, hvor en person er død, men hvor det stadig væk har været svært at få adgang, hvor det har været umuligt at få adgang.

Derfor vil jeg godt have et signal fra statsministeren om, at man giver fuld arkivadgang i de tilfælde, hvor det overhovedet kan lade sig gøre.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg deler hr. Peter Skaarups ønske om at have den friest mulige adgang til arkiver for at kunne få beskrevet besættelsestidens historie så fyldestgørende og så retvisende som overhovedet muligt. Det ønske deler jeg fuldstændig.

Jeg skal da også gerne prøve at undersøge, om hr. Peter Skaarup har ret i, at der er ikke rimeligt begrundede begrænsninger på denne arkivadgang, for jeg er også interesseret i, at man i så fald fjerner sådanne begrænsninger.

Men det, jeg kan oplyse hr. Peter Skaarup om, er altså, at den generelle frist for adgang til statslige arkiver er efter 20 år. Og så er der fortsat visse begrænsninger i adgangen til offentlige arkivalier fra besættelsestiden, nemlig en 75-årsfrist i sager om enkeltpersoner samt visse sager inden for strafferetsplejen, som vist også var det, hr. Peter Skaarup henviste til.

Så er det i øvrigt sådan, at man kan søge rigsarkivaren om tilladelse til benyttelse af ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier. Så der er altså visse muligheder for at gå videre, end de generelle regler tilsiger.

Peter Skaarup (DF):

Jeg kan sige, at vi i Dansk Folkeparti får henvendelser fra personer, der stadig væk ikke kan få adgang, og der går meget lang tid, inden man får svar på de henvendelser, man kommer med.

Der har været flere historier. En skoleinspektør ovre fra Ringkøbing skrev 23 hæfter med no-

tater om, hvordan lokalbefolkningen teede sig under krigen. Man kan diskutere, om det, han skriver, er rimeligt og fornuftigt, men adgangen til for en lokal journalist at få fat i det pågældende materiale var ikke til stede – det var ikke muligt. En journalist har skrevet en bog »Forbrydere uden straf« om et større antal krigsforbrydere fra anden verdenskrig, men det er stadig ikke muligt at få arkivadgang i forbindelse med de sager, som ligger fra dengang. Og det er ikke rimeligt.

Det er på den baggrund, jeg godt vil spørge statsministeren, om der egentlig ikke er behov for, at man samler alle de beretninger og også flere, der måtte komme, i forbindelse med udformningen af en slags sandhedskommission, hvor man efter sydafrikansk forbillede får visshed for, hvad det egentlig var, der foregik under de her dunkle kapitler af samarbejdspolitikken.

Vi har en masse spredte historier i dag, og det er spændende og interessant at få dem frem, men kunne man ikke med fordel samle det, kombineret med en arkivadgang, der er fuldstændig liberal? Det må være i Venstres ånd, at man har en liberal lovgivning på det område.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Der er virkelig behov for at have en forskning i, hvad der rent faktisk foregik under besættelsen, men jeg tror ikke, at hr. Peter Skaarups forslag om en sandhedskommission er den rigtige vej at gå. Ordet sandhedskommission leder sådan tanken i retning af, at man kan finde og beskrive én sandhed om, hvad der foregik under besættelsen. Jeg tror, at det set meget vil afhænge af øjnene, der ser, og derfor tror jeg ikke, at det er muligt at finde en enkelt sandhed om det spørgsmål.

Kl. 13.45

Jeg tror, at vi er bedst tjent med at bruge en metode, hvor vi rent ud sagt lader frie og uafhængige forskere rode i alle de gamle ting for at få så meget som muligt frem, så vi kan få skrevet en så retvisende historie som muligt om, hvad der skete i besættelsestiden. Her er jeg enig med hr. Peter Skaarup i, at arkivadgangen bør være så fri, så liberal som muligt, men selvfølgelig med behørig hensyntagen til nulevende enkeltpersoner.

Frank Aaen (EL):

Hvis jeg lige må vende tilbage til det foregående spørgsmål. På det seminar, der blev holdt for et stykke tid siden, hvor forskerne fremlagde, hvor